

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет психології
Кафедра педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана факультету
психології з навчальної роботи
доц. *М. Москаленко* Алла МОСКАЛЕНКО
«31» *серпень* 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ ТА ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ
ВИКЛАДАЧА
для студентів

галузь знань 03 «Гуманітарні науки»
спеціальність 031 «Релігієзнавство»
освітній рівень другий (магістерський)
освітня програма «Релігієзнавство»
спеціалізація -
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання денна
Навчальний рік 2021/2022
Семестр 1
Кількість кредитів ECTS 3
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма заключного контролю іспит

Викладачі: **Левицька Людмила Анатоліївна**, кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри педагогіки, доцент

Плахотнік Ольга Василівна, доктор педагогічних наук, професор

Пролонговано: на 20 22 / 20 23 н.р. *М. Москаленко*) « 31 » 08 2022
(підпис) (ПІБ) (дата)
на 20 ___ / 20 ___ н.р. () « ___ » 20 ___
(підпис) (ПІБ) (дата)

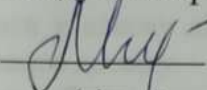
Розробники: **Левицька Людмила Анатоліївна**, кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри педагогіки факультету психології, доцент.

Плахотнік Ольга Василівна, доктор педагогічних наук, професор

Затверджено

« 30 » серпня 2021 року

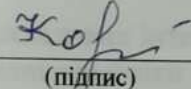
Завідувач кафедри педагогіки

 (Алла МАРУШКЕВИЧ)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № 1 від «30» серпня 2021 року

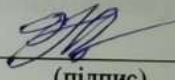
Схвалено науково-методичною комісією факультету психології

Протокол № 1 від «31» 08 2021 року

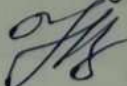
Голова науково-методичної комісії (Дмитро КОРОЛЬОВ)
«31» 08 2021 року (підпис) (прізвище та ініціали)

Погоджено науково-методичною комісією філософського факультету

Протокол № 2 від «31» серпня 2021 року

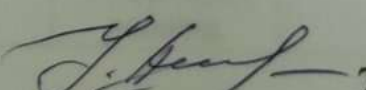
Голова науково-методичної комісії (Ірина МАСЛІКОВА)
«31» серпня 2021 року (підпис) (прізвище та ініціали)

Проголошено на 2022-2023 н.р. Пр. № 1 від 31.08.2022р.

Маслікова І.І.

Проголошено на 2022-2023 н.р.
Пр. № 1 від 30.08.2022р.

SHOT ON BLACK SHARK
AI DUAL CAMERA

Маслікова І.І. 2

ВСТУП

1. Мета дисципліни – розкриття основних аспектів організації і забезпечення діяльності освітнього закладу, впливу педагога на якість освітнього процесу; висвітлення основних положень теорії навчання, виховання, контролю у закладах вищої освіти; формування мотивів професійно-педагогічного розвитку, компетентностей науково-педагогічної діяльності, педагогічного мислення, здатності розв'язувати комплексні спеціалізовані завдання у викладацькій, консультаційній сфері практичної професійної діяльності.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни:

1. *Знати* особливості організацій психолого-педагогічної діяльності та педагогічної майстерності викладача, основ структури психіки, факторів і основних механізмів формування особистості.
2. *Вміти* аналізувати та впроваджувати у власну діяльність теоретично-обґрунтовані положення інноваційного педагогічного досвіду.
3. *Володіти елементарними навичками* роботи з навчальною літературою.

3. Анотація навчальної дисципліни: розкриваються механізми організації впливу на особистість в процесі її освіти і навчання; формування у неї педагогічного мислення, умінь аналізу педагогічної дійсності, свідоме оволодіння професійно-педагогічними вміннями та навичками. Окреслено педагогічну майстерність викладача у закладах вищої освіти як єдність мети, мотивів, дій, результату. У змісті дисципліни висвітлюється методологія, дидактика, вищої школи, система організації виховної роботи у ЗВО (частина 1) та теорія, методика, сучасні технології формування педагогічної майстерності викладача ЗВО (частина 2). Важливе місце в курсі відводиться набуттю практичних навичок професійно-педагогічної діяльності.

4. Завдання (навчальні цілі): формування складових інтегральної компетентності: здатності розв'язувати задачі і проблеми у сфері гуманітаристики у процесі навчання та здійснення інновацій.

Дисципліна спрямована на формування наступних програмних компетентностей:

ЗК3. Здатність працювати в команді. ЗК4. Здатність працювати автономно. ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ФК11. Здатність управляти робочими або навчальними процесами у галузі гуманітарних наук, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів. ФК13. Вміння застосовувати знання методики викладання релігієзнавчих дисциплін у навчально-виховному процесі у закладах освіти.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Методологія педагогіки вищої школи, методи та етапи науково - педагогічного дослідження. Предмет і завдання педагогіки вищої школи. Система вищої освіти в Україні	<i>Лекція, семінарське заняття</i>	<i>Усна доповідь, доповнення, дискусії, контрольна робота,</i>	30
1.2	Дидактика вищої школи, процес навчання.			

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
	Зміст вищої освіти. Форми організації, методи навчання у вищій школі.		<i>іспит</i>	
1.3	Система діагностики знань і умінь студентів у вищому навчальному закладі			
1.4	Система організації виховної роботи у вищій школі			
1.5	Психолого-педагогічні основи формування професійної компетенції викладача вищого навчального закладу. Педагогічна майстерність, її зміст і шляхи формування.			
1.6	Педагогічна техніка викладача. Мовлення викладача, як засіб педагогічної праці.			
1.7	Педагогічне спілкування в структурі педагогічної діяльності. Педагогічний такт, як стратегія поведінки викладача.			
2.1	Володіння методами і прийомами науково-педагогічного дослідження, зберігання, обробки і представлення інформації	<i>Семінарське заняття</i>		
2.2	Володіння навичками пошуку, відбору, обробки систематизації інформації для проведення різного типу занять, виховних заходів	<i>Семінарське заняття</i>		
2.3	Вміння самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати інформацію з різних джерел	<i>Лекція</i>	<i>Усна доповідь, доповнення, дискусії, іспит</i>	30
2.4	Уміння побудувати навчальну діяльність у відповідності з логікою процесів викладання і учіння	<i>Семінарське заняття</i>		
2.5	Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях професійної діяльності	<i>Семінарське заняття</i>		
2.6	Уміння адаптуватися до нових ситуацій	<i>Семінарське заняття</i>		
3.1	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій в освітньому процесі.	<i>Самостійна робота</i>	<i>Усна доповідь, доповнення, презентація самостійної роботи, дискусії, іспит</i>	20
3.2	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	<i>Лекції, самостійна робота</i>	<i>Презентація самостійної</i>	

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
			роботи, доповідь, доповнення, іспит	
3.3	Здатність бути критичним і самокритичним, будувати міжособистісні стосунки, працювати в команді	Семінарське заняття, самостійна робота	Презентація самостійної роботи, дискусії, іспит	
3.4	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних міркувань (мотивів).	Семінарське заняття, самостійна робота	Презентація самостійної роботи	
3.5	Здатність усвідомлювати межі своєї компетентності та дотримуватися норм професійної етики	Семінарське заняття, самостійна робота	Презентація самостійної роботи, іспит	
4.1	Прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування	Семінарське заняття, самостійна робота	Презентація самостійної роботи, іспит	20

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання:

Результати навчання дисципліни (код) Програмні результати навчання (назва)	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	4.1
ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науковопрофесійну діяльність, конструювати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку і професійного самовдосконалення.		+								+					+	+			+
ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової й усної					+		+	+				+	+				+		

Результати навчання дисципліни (код) Програмні результати навчання (назва)	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	4.1	
комунікації, в тому числі для наукового і професійного спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.																				
ПРН 13. Розробляти навчально-методичне забезпечення і викладати навчальні дисципліни з релігієзнавства у закладах освіти	+		+	+		+			+		+	+	+	+	+				+	+

7. Схема формування оцінки:

7.1. Форми оцінювання

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема **оцінювання теоретичної підготовки** – результати навчання (знання 1.1 – 1.7), що складає 30% від загальної оцінки та **оцінювання практичної підготовки** – результати навчання (вміння 2.1-2.6); (комунікація 3.1-3.5); (автономність та відповідальність 4.1), що складає 70% загальної оцінки.

Оцінювання семестрової роботи:

1. **Усна доповідь, доповнення та участь в дискусіях на семінарах:** РН 1.1-1.7, 2.1-2.6, 3.1-3.3 – 30 / 50 балів
2. **Самостійна робота №1 (дослідження проблем формування ціннісних орієнтацій студентської молоді в Україні):** РН 3.1-3.5, 4.1 – 12 / 20 балів
Самостійна робота №2 (дослідження про психолого-педагогічні основи формування професійної компетенції викладача закладу вищої освіти): РН 3.1-3.5, 4.1 – 12 / 20 балів
3. **Контрольна робота:** РН – 1.1-1.7 – 6 / 10 балів

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з усіх (двох) частин навчальної дисципліни. Загальна семестрова оцінка складаються із балів, отриманих за 1) аудиторну роботу (усні доповіді, доповнення та участь в дискусіях на семінарах), 2) самостійну роботу (дослідження проблем формування ціннісних орієнтацій студентської молоді в Україні, дослідження про психолого-педагогічні основи формування професійної компетенції викладача закладу вищої освіти), 3) контрольну роботу, з урахуванням коефіцієнту 0,6. Всі види робіт в семестрі мають в підсумку:

- в максимальному вимірі 100 балів x 0,6 = 60 балів

- в мінімальному вимірі $60 \text{ балів} \times 0,6 = 36 \text{ балів}$

У разі відсутності на семінарському занятті студент має відпрацювати завдання на семінар в письмовій формі.

Підсумкове оцінювання у формі іспиту:

Іспит у письмовій формі - РН 1.1-1.7, 2.1-2.6, 3.1-3.3, 3.5, 4.1 – 24 / 40 балів

Екзаменаційне оцінювання відбувається в письмовій формі. Білет складається з 2 питань, кожне з яких оцінюється за шкалою 20 балів, що в загальному підсумку дає 40 балів за іспит.

Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за іспит не може бути меншою 24 балів. У випадку, коли студент на іспиті набрав менше 24 балів, вони не додаються до семестрової оцінки (незалежно від кількості балів, отриманих під час навчального періоду). В екзаменаційній відомості у колонці «бали за іспит/ екзамен» ставиться «0», а в колонку «підсумкова оцінка з дисципліни» переноситься лише кількість балів, отриманих під час семестру. Рекомендований мінімум допуску до іспиту – 36 балів.

Таким чином, підсумкова оцінка з дисципліни (мінімум 60, максимум 100 балів) складається із суми кількості балів за семестр (мінімум 36, максимум 60 балів) та екзаменаційної роботи (мінімум 24, максимум 40 балів).

При простому розрахунку отримуємо:

	Семестрова кількість балів	Іспит	Підсумкова оцінка з дисципліни
<i>Мінімум</i>	36	24	60
Максимум	60	40	100

7.2 Організація оцінювання:

Семестрова робота		Семестрова кількість балів	
		Min – 36 бали	Max – 60 балів
Аудиторна робота: усна доповідь на семінарі, доповнення, участь в дискусіях	До теми: 2-7 протягом семестру. У разі відсутності студента на занятті, теми необхідно відпрацювати в письмовому вигляді	«6» x 5 = 30	«10» x 5 = 50
Самостійна робота № 1	До теми 4: Підготовка та презентація дослідження проблем формування ціннісних орієнтацій студентської молоді в Україні (Додаток самостійної роботи студента) кінець вересня	«12» x 1 = 12	«20» x 1 = 20
Самостійна робота № 2	До тем 5-7: Підготовка дослідження про психолого-педагогічні основи формування професійної компетенції викладача	«12» x 1 = 12	«20» x 1 = 20

	закладу вищої освіти, його педагогічну майстерність, зміст і шляхи формування. (Додаток самостійної роботи студента) кінець листопаду		
Контрольна робота	До тем 1-4	«6» x 1 = 6	«10» x 1 = 10
Загальна семестрова оцінка без урахування коефіцієнту		60	100
Загальна семестрова оцінка з урахуванням коефіцієнту 0,6		36	60

Критерії оцінювання:

1. Аудиторна робота:

Усна доповідь

10 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, використовуючи обов’язкову та додаткову літературу;

8 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов’язкову літературу. Допускаються несуттєві неточності;

6 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, не спирається на необхідну навчальну літературу. Має у відповіді суттєві неточності;

4 бали – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки у відповіді.

Доповнення / участь в дискусіях

3 бали – доповнення змістовне, ґрунтовне, конструктивно доповнює обговорення теми;

2 бали – доповнення змістовне;

1 бал – доповнення містить інформацію, що суттєво не розширює дискусію.

2. Самостійна робота № 1, № 2 (дослідження проблем формування ціннісних орієнтацій студентської молоді в Україні, дослідження про психолого-педагогічні основи формування професійної компетенції викладача закладу вищої освіти):

20-16 балів студент у повному обсязі володіє матеріалом, вільно та аргументовано його презентує, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов’язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість здійсненого дослідження;

15-12 балів - студент у достатньому обсязі володіє матеріалом, вільно його презентує,

але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність проведеного дослідження. Допускаються несуттєві неточності;

11-0 балів - в цілому володіє матеріалом, але фрагментарно та поверхово його презентує, не демонструє глибини знань у вирішенні поставлених завдань. Робота містить суттєві помилки.

3. Контрольна робота:

10-9 балів - студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність письмової роботи;

8-7 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність письмової роботи. Допускаються несуттєві неточності;

6-5 балів - в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну навчальну літературу, робота містить суттєві неточності;

4-0 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі.

Кожне питання в екзаменаційній роботі (в білеті 2 питання):

20-16 балів - студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність письмової роботи;

15-11 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність письмової роботи. Допускаються несуттєві неточності;

10-6 балів - в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну навчальну літературу, робота містить суттєві неточності;

5-0 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план:

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин			
		лекції	семінарських	консулт.	С/Р
Частина 1 – Педагогіка вищої школи.					
1	Тема 1. Методологія педагогіки вищої школи, методи та етапи науково - педагогічного дослідження. Предмет і завдання педагогіки вищої школи. Система вищої освіти в Україні	2	-		7
2	Тема 2. Дидактика вищої школи, процес навчання. Зміст вищої освіти. Форми організації, методи навчання у вищій школі.	2	2		8
3	Тема 3. Система діагностики знань і умінь студентів у закладі вищої освіти.	2	2		7
4	Тема 4. Система організації виховної роботи у вищій школі. <i>Презентація самостійного дослідження.</i>	2	2		7
	Контрольна робота				2
	ВСЬОГО за 1 модуль	8	6	0	31
Частина 2 – Педагогічна майстерність викладача					
5	Тема 5. Психолого-педагогічні основи формування професійної компетенції викладача закладу вищої освіти. Педагогічна майстерність, її зміст і шляхи формування.	2	2	2	10
6	Тема 6. Педагогічна техніка викладача. Мовлення викладача, як засіб педагогічної праці.	2	2		10
7	Тема 7. Педагогічне спілкування в структурі педагогічної діяльності. Педагогічний такт, як стратегія поведінки викладача.	2	2		11
	ВСЬОГО за 2 модуль	6	6	2	31
	ВСЬОГО	14	12	2	62

Загальний обсяг **90 год.**, в тому числі:

Лекцій – **14 год.**

Семінарські заняття – **12 год.**

Консультації – **2 год.**

Самостійна робота – **62 год.**

Рекомендовані джерела:

1. Бугров В. А., Марушкевич А. А., Спіцин Є. С. Педагогіка вищої школи: хрестоматія: навч. посібник. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2016. 544 с.
2. **Закон України** «Про вищу освіту» / У кн. «Педагогіка вищої школи: хрестоматія» / В. А. Бугров, А. А. Марушкевич, Є. С. Спіцин – К. : ВПЦ «Київський університет», 2016. – 544 с.
3. **Концепція національного виховання студентської молоді** / У кн. «Педагогіка вищої школи: хрестоматія» / В. А. Бугров, А. А. Марушкевич, Є. С. Спіцин – К. : ВПЦ «Київський університет», 2016. – 544 с.
4. **Кузьмінський А.І.** Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача: Навч. посіб. – К.: Знання, 2005. – 486 с.

5. **Марушкевич А.А.** Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача: навчальний посібник.– К.: Обрії, 2012.– 220 с.
6. **Марушкевич А. А., Спіцин Є .С.** Педагогіка вищої школи: підручник. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2015. 416 с.
7. **Марушкевич А. А., Кузьменко Н. М., Плахотнік О. В., Спіцин Є. С.** Професійно-педагогічна підготовка викладача: колективна монографія / за заг. ред. А.А. Марушкевич. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. с. 339.
8. **Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року** / Схвалено Указом Президента України №344/2013, 25.06.2013. [У кн. «Педагогіка вищої школи: хрестоматія» / В. А. Бугров, А. А. Марушкевич, Є. С. Спіцин – К. : ВПЦ «Київський університет», 2016. – С.231-232
9. **Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача:** Навч. посіб. / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмельюк, А.В.Семенова та ін.; За ред. З.Н. Курлянд – К.: Знання, 2005. – 399 с.
10. **Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (Введено в дію наказом ректора № 716-32 від 31 серпня 2018 року) [Електронний ресурс]: – шлях доступу.– <http://nmc.univ.kiev.ua/doc.htm>**

Додаткова:

1. **Вища освіта в Україні:** Навч. посіб. / В.Г.Кремень, С.М.Ніколаєнко, М.Ф.Степко та ін. – К.: Знання, 2005. – С. 46-94.
2. **Яблонський В.** До історії освітніх реформ // Освіта і управління. – 2002. – Т. 2. – №1.
3. **Дмитриченко М.Ф., Хорошун Б.І., Язвінська О.М., Данчук В.Д.** Вища освіта і Болонський процес: Навч. пос. для студ. вищ. навч. закл. – К., 2006. – 440 с.
4. **Навчальний процес** у вищій педагогічній школі / За ред. акад. Мороза О.Г. – К.: НПУ, 2000. – 337 с.
5. **Слепкань З.** Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. – К.: НПУ, 2000. – 210 с.

Додаткові ресурси:

Приклади контрольних і екзаменаційних завдань, методичні вказівки і завдання для самостійної роботи, семінарських занять, питання для підготовки до іспиту можна отримати через електронну пошту викладача Ludmbogd@ukr.net.